

Stichting Natuurlijk Geuldal

Voor behoud en verbetering van
natuur, landschap en leefomgeving in het
Nationaal Landschap Zuid-Limburg

Jaarverslag 2023

Met opmerkingen [JV1]:

Beste lezer,

Voor u ligt het jaarverslag van 2023 van de Stichting Natuurlijk Geuldal (SNG).

Ook dit afgelopen jaar is weer een jaar geweest met vele bedreigingen op het gebied van natuur, landschap en leefmilieu in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Niet alleen wat betreft vakantieparken, ook op andere gebieden bedreigingen plaats, zoals op het gebied van waterbeheersing (kwalitatief en kwantitatief), agrarische opslagloodsen, pesticiden gebruik en verkeersoverlast in het Heuvelland, inclusief Maastricht Aachen Airport.

De Ecologische Autoriteit beschrijft regelmatig de kwalitatieve stand van zaken van het gebied en geeft advies over de stappen die gezet dienen te worden voor verbetering van natuur en landschap. De vraag is of en wat overheden daarmee iets doen. De oorzaak van de verloedering van natuur en landschap ligt namelijk bij de verschillende overheden én bij organisaties die besluiten nemen over wat wel en wat niet toegestaan wordt, met name het Waterschap Limburg. Zij beslissen uiteindelijk of een huisjespark wel of niet naast een Natura 2000-gebied wordt toegestaan en of er nieuwe loodsen in het landschap mogen komen. Zij beslissen of wateroverlast en waterschaarste door middel van natuurlijke maatregelen aangepakt worden, óf de zoveelste waterbuffer wordt aangelegd. Of verkeerswegen onttrokken worden aan het doorgaand verkeer. Of MAA haar herrie en vervuiling over ons Heuvelland mag blijven uitstoten.

Het is een verheugende ontwikkeling dat steeds vaker en steeds meer instanties, waaronder overheden, contact met ons zoeken voor overleg over ontwikkelingen in het landschap. Daar gaan we graag op in; bestuursleden van SNG hebben immers specifieke kennis op veel gebieden met betrekking tot natuur, landschap en leefomgeving. Ook de banden met organisaties die raakvlakken hebben met de thema's waar SNG zich voor inzet worden aangehaald.

SNG zal zich, evenals vorig jaar zoals u in dit jaarverslag kunt lezen, ook gedurende het jaar 2024 sterk maken om natuur, landschap en leefomgeving te behouden en te verbeteren.

Drs. Peter Visser
Voorzitter Stichting Natuurlijk Geuldal

Het bestuur van Stichting Natuurlijk Geuldal vergadert 4 keer per jaar.
Daarnaast vinden er verschillende ad hoc bijeenkomsten plaats, is er telefonisch of per mail overleg.

Voorzitter: Peter Visser

Secretaris: Jos Vrancken

Penningmeester: Paul Sprangers

Bestuurslid: Cor Hanssen

Bestuurslid: Marja Koster

Bestuurslid Wilma Peeters

p/a Keutenberg 5, 6305 PP Schin op Geul
De Wissel 9, 6287 BR Eys

✉ info@natuurlijkgeuldal.nl

 Natuurlijk Geuldal

 www.natuurlijkgeuldal.nl

In 2023 heeft SNG de ANBI Status verkregen.

RSIN nummer: 857762606

Triodosbank: NL57 TRIO 0320 1601 22 t.n.v. SNG

We bedanken alle donateurs voor hun financiële ondersteuning.

Sinds 2017 ben ik, Wilma Peeters, bestuurslid van Stichting Natuurlijk Geuldal, tevens een van de oprichters van de stichting.

Reden van de oprichting van Stichting Natuurlijk Geuldal lag in het feit dat er steeds meer aantastingen plaatsvonden op het gebied van leefomgeving, milieu en natuur in het Nationaal Landschap Zuid Limburg (NLZ). Als bestuurslid houd ik mij voornamelijk bezig met de gemeente Valkenburg aan de Geul, omzetting van campings naar bungalowparken en bescherming van beekdalen.

Naast bestuurslid van SNG ben ik ook wederom bestuurslid (sinds 2023) van Velt (Vereniging ecologisch leven en tuinieren). Ik ben een van de oprichters van de afdeling Velt Zuid-Limburg in 1992. Naast mijn baan in het onderwijs en het runnen van een B&B heb ik me veel beziggehouden met het onderhouden van onze ecologische tuin, een sierweide met een grote diversiteit aan eetbare planten en bomen, de sierlijke moestuin en de laatste 4 jaren met de ontwikkeling van een tiny foodforest.

Het buitenleven is voor mij zeer belangrijk; misschien ligt hieraan ten grondslag dat ik van 'boerenafkomst' ben. Mijn ouders runden een melkveehouderij in Noord-Limburg en hielden daarnaast varkens.

Het arbeidzaam leven heb ik nu achter me gelaten en kan daardoor meer tijd spenderen aan de tuin, Velt en Stichting Natuurlijk Geuldal.

Het ouder worden heeft zijn meerwaarde.

Jos, als laatste erbij gekomen.

Mijn aandachtsgebied bij SNG is de gemeente Gulpen-Wittem, maar aangezien alles in het Heuvelland met elkaar verband staat wordt ook gekeken naar de gemeenten Vaals en Simpelveld.

Daarnaast is er interesse voor de energievoorziening, duurzaamheid in de ruimste betekenis op alle gebieden en dus ook naar de strapatsen van het Waterschap Limburg..

In het verleden ben ik bestuurslid geweest bij Velt Zuid-Limburg.

Ik ben werkzaam geweest voor en bij diverse publieke en overheidsdiensten. Als laatste bij pensioenuitvoerder APG voor o.a. pensioenfondsen ABP en BPF Bouw. Inmiddels ben ik niet meer in loondienst, maar vervelen doe ik me alleszins niet. Naast SNG heb ik de hobby durlopen.

Bijgaande foto is gemaakt in Brussel op 21 maart 2024 bij de demonstratie tegen kernenergie tijdens de bijeenkomst van het Atoomagentschap in Brussel.

Activiteiten

Huisjesparken en campings

2023 werd gekenmerkt door de problematiek van huisjesparken. Op verschillende plekken in Limburg verdwijnen campings, of staan ze op het punt van verdwijnen, om plaats te maken voor een huisjespark. Camping Cotterserhoeve werd zelfs landelijk bekend.

Het is triest om te zien dat projectontwikkelaars het Zuid-Limburgse land steeds verder beschadigen met ongewenste bebouwing, voortschrijdende verstedelijking en toenemend verkeer. Overheden staan erbij en kijken ernaar. SNG spant zich in om burgemeester, wethouders en raadsleden van de betreffende gemeenten duidelijk te maken dat zij meer verantwoordelijkheid dienen te nemen voor het behoud van de kwaliteit van het kostbare landschap in het Nationale Park Zuid-Limburg. SNG is ontzettend blij met de toenemende steun van de bevolking welke blijkt uit de vele positieve reacties, maar ook de steeds actievere houding van bewoners in dit soort kwesties.

Samen met enkele actieve bewoners, zoals Frank Caris, is Stichting Natuurlijk Geuldal een petitie gestart om de groei van het aantal huisjesparken in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg tegen te gaan. In korte tijd zijn er meer dan 10.000 handtekeningen geplaatst. Deze zijn op 1 december 2023 aangeboden aan gedeputeerde Theuns. Op de foto Frank Caris en voorzitter van SNG Peter Visser die de petitie aanbieden aan de gedeputeerde.

Kommer en kwel overal? Nee. In Meerssen was Marja druk met camping 't Geuldal. In april vond een vervolgesprek plaats met de eigenaars familie en een medewerker van adviesgroep Aelmans en SNG, over de wijzigingen en adviezen die SNG aangegeven heeft aan de camping eigenaar naar aanleiding van onze ingediende zienswijze. In de laatste briefwisseling tussen camping 't Geuldal en SNG werd SNG bedankt voor de terugkoppeling en de prettige samenwerking. SNG kon zich vinden in de aangebrachte wijzigingen. Voor SNG was het dossier camping 't Geuldal hiermee afgesloten.

In hetzelfde Meerssen heeft camping Meerssen een nieuwe eigenaar en die heeft een verzoek ingediend voor een andere indeling van de kampeerplekken. Er is een gesprek aangevraagd met de ambtenaar van de gemeente over het revitaliseren van de camping. Uiteindelijk had SNG geen bezwaar tegen de andere indeling.

Werkbezoeken

Studiewandeling langs de Eyserbeek. Vooraf aan het deeltraject Bocholtz – Simpelveld werd een bezoek gebracht aan de plek waar in Simpelveld een huisjespark gepland wordt.

SNG heeft deelgenomen aan het symposium "Bijeen voor bijen en bermen" op 7 juni 2023 in Sittard.

Op 25 mei was er een deelname aan de Jeker conferentie.

Op 10 november was in Sittard de goed georganiseerde ontmoetingsdag van Natuur en Milieu Federatie Limburg.

Beleidsbeïnvloeding

Eenzijds probeert SNG met organisaties en overheden mee te denken en anderzijds vindt beïnvloeding plaats door het inspreken en indienen van zienswijzen, handhavingsverzoeken en zo nodig beroep/bezwaar bij de Raad van State.

Meedenken en samenwerking

SNG heeft actief meegedacht bij de invulling van het Landschapspark Grenzeloos Bocageland en is dan ook medeondertekenaar van het Bocagekompas.

Stichting Natuurlijk Geudal is, in de persoon van bestuurslid Cor Hanssen, namens de Natuur en Milieu Federatie Limburg betrokken bij het LPLG (Limburgs Programma Landelijk Gebied). In dit samenwerkingsverband met Bond Heemschut en Natuur Keerbergh wordt een schets uitgewerkt waarin beschreven wordt welke kant het met het Nationaal Landschap Zuid-Limburg op moet gaan. Cor is lid geworden van de Lokale Actie Groep (LAG) van Leader Zuid-Limburg. Informatie over Leader: www.leaderzuidlimburg.nl

Met MOZL (Mountain Bike Ontwikkeling Zuid-Limburg) vindt overleg plaats over MTB routes die storend zijn voor wandelaars.

Het Waterschap Limburg voert veel activiteiten uit waarbij ook natuur en landschap van groot belang zijn. Daarbij richten we ons op medewerkers van planning en uitvoering. Denk aan de plannen voor het Selzerbeekdal en samen met Bond Heemschut aan het Mechelderbeekdal.

Ook met algemeen bestuurders WL hebben we goede contacten. Hierbij vinden we vooral gehoor bij de Algemene Water Partij waarmee we regelmatig overleg hebben. Het is de enige partij die ons serieus neemt als we vragen hebben. Ook vond er overleg plaats met de fractie van de Partij voor de Dieren.

Samen met XR worden de zorgen over de lozingen door Chemelot serieus genomen.

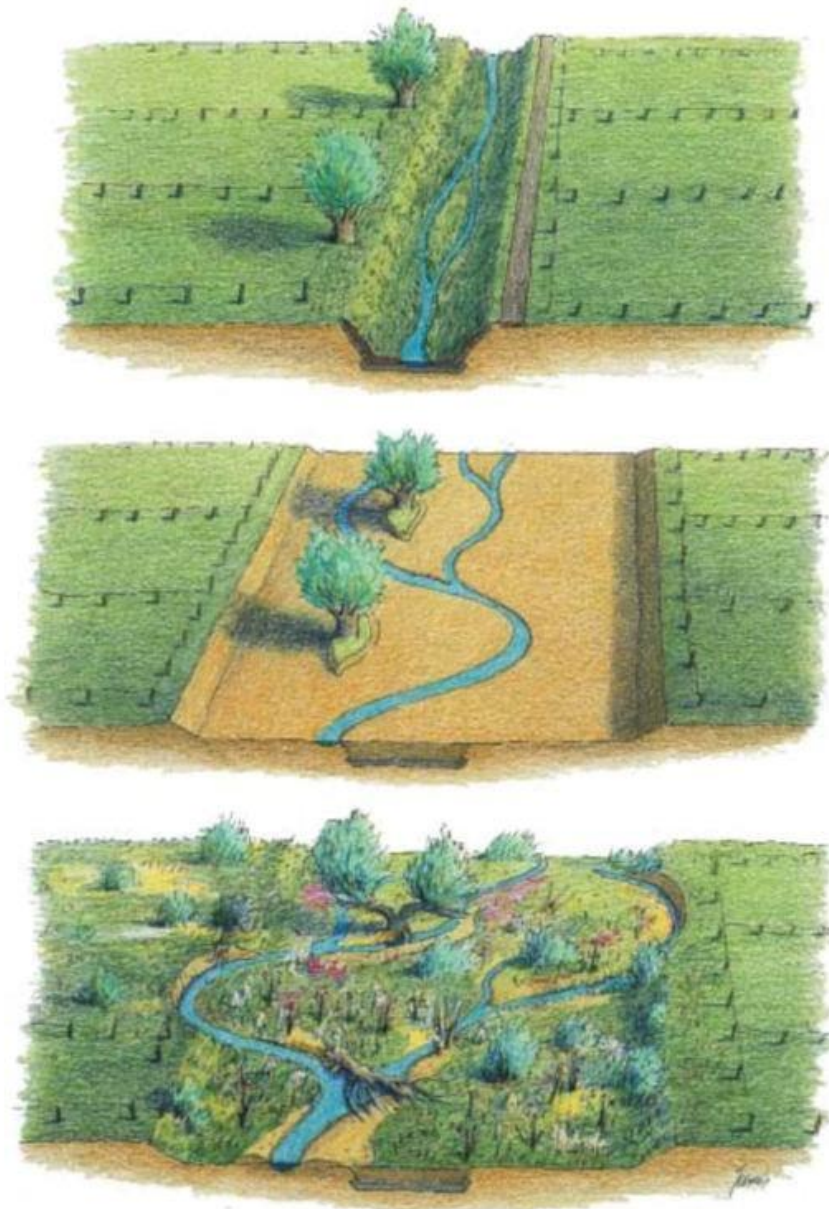
Met Groen Hart Heuvelland vindt overleg plaats vanwege een voorgenomen zonneweide tussen Ransdaal en Kunrade. Zij schakelen ons in indien we nodig zijn. Verder voorzien wij de stichting van de nodige juridische en procedurele informatie.

Met de politiek van Valkenburg zijn afspraken gemaakt voor ad-hoc overleggen indien zich zaken voordoen die schadelijk zijn voor natuur en landschap, maar ook indien SNG mogelijkheden ziet voor kwaliteitsverbeteringen.

Naar aanleiding van een zienswijze over een aan te leggen parkeerplaats in het buitengebied van Simpelveld was er een overleg met medewerkers van Simpelveld-Bocholtz over ruimtelijke ontwikkelingen rondom het ZSLM-station. De medewerkers hebben de dilemma's waar ze tegenaan lopen toegelicht.

En natuurlijk denken we mee met de verschillende actiegroepen tegen nieuwe huisjesparken. Daarnaast heeft SNG met gedeputeerde Theuns gesproken over deze problematiek.

In het kader van het Waterbergingsproject Winthagen is er een aantal sessies geweest waarbij deelnemers samenwerkten aan mogelijke oplossingen voor overstromingen maar ook tegen droogte. SNG bestuursleden hebben hieraan actief deelgenomen.

Figuur 2: Ontwikkeling van de nieuwe beekbedding in 3 stappen:

Boven: De huidige situatie

Midden: Een gegraven breed en vlak hoogwaterbed, waar het water overheen stroomt; bij hoogwater blijft het water binnen de brede bedding

Onder: De beek graaft zelf zijn bedding uit, erosie en sedimentatie zijn hersteld als landschapsvormende processen

Inspraak, zienswijzen en beroep/bezwaar

Ook in 2023 hebben bestuursleden van SNG ingesproken bij provincie en gemeentes. Die inspraak was zowel mondeling als schriftelijk.

Op provinciaal niveau gaat het om o.a. Maastricht Aachen Airport, Chemelot en huisjesparken.

Chemelot is een grote vervuiler van de Maas en bedreigt daardoor de ecologische waarden en brengt veilig drinkwater in gevaar. Bestuurslid SNG Paul Sprangers heeft ingesproken bij een bestuursvergadering van het Waterschap Limburg over de watervervuiling door Chemelot. Dankzij de inzet van SNG en XR en het feit dat nu twee partijen in het Waterschap Limburg de problematiek serieus nemen (AWP en PvdD) komt er beweging in de houding van het Waterschap Limburg en zullen veel eerder veel scherpere doelstellingen geformuleerd worden om de vervuiling terug te dringen.

XR heeft voor 2024 acties aangekondigd, zoals op 27-1-2024.

SNG maakt deel uit van de Alliantie tegen Uitbreiding MAA. De alliantie onderneemt activiteiten voor het terugdringen van ziekmakende vervuiling en ander overlast door MAA.

Politieke partijen hebben de brief van SNG over de toename van huisjesparken op de agenda van de commissie LEO van Provinciale Staten gezet. Hierdoor hadden organisaties de kans om in te spreken op deze commissievergadering waardoor het probleem van de groei van het aantal huisjesparken onder de aandacht van Statenleden gebracht kon worden. Zij kunnen dus nu niet meer zeggen dat ze het niet wisten.

SNG heeft met verschillende organisaties contacten gelegd om het aantal sprekers zo groot mogelijk te maken. Dit heeft geleid tot 7 verschillende sprekers van 7 verschillende organisaties. De verantwoordelijk gedeputeerde Theuns heeft daarop aangegeven dat hij onderzoekt op welke wijze in de nieuwe Omgevingsverordening hier iets aan gedaan kan worden.

Op gemeentelijk niveau is er ingesproken in Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Vaals.

SNG heeft bij monde van Paul Sprangers aan de hand van onze zienswijze ingesproken bij de raad van Vaals t.a.v. de uitbreiding van het Wijdomein Martinus. Bewoners, Bond Heemschut en SNG konden echter niet voorkomen dat de uitbreiding voorlopig doorgaat. De Raad van State neemt binnen afzienbare tijd een definitief besluit hierover. Wel is een beleidsregel geschrapt waardoor B&W in het vervolg niet het wijdomein ter wille mag zijn maar eerst de raad erbij betrekken.

Verder is er in Vaals ook ingesproken over de plannen t.a.v. paardenbakken en verkeersdrukte. Dit laatste ook namens de Fietsersbond Maastricht en Heuvelland.

In Gulpen-Wittem is ingesproken t.a.v. de bestemmingsplan wijzigingen voor de reconstructie N595 – Wittemer Allee. Ook hier mede namens de Fietsersbond Maastricht en Heuvelland.

In Eijsden-Margraten is een handhavingverzoek om landschapsvernielingen tegen te gaan.

Naast inspraak zijn er ook zienswijzen ingediend.

Zoals vermeld

- uitbreiding van het Wijdomein in Rott – Vaals
- reconstructie N595 – Wittemer Allee
- parkeerplaats buitengebied Simpelveld
- bokashi (Bodemverbeteraar op basis van gefermenteerd organisch materiaal)
- jacht op de haas

De Raad van State heeft 18-1-2023 uitspraak gedaan in een zaak tussen het Waterschap Limburg en Stichting Natuurlijk Geuldal (SNG). SNG heeft bij de Raad van State een zaak tegen het Waterschap Limburg gewonnen. Het betrof de belanghebbendheid en ontvankelijkheid van SNG wanneer bescherming van natuur, landschap en leefomgeving in het geding waren. Het Waterschap Limburg dient Stichting Natuurlijk Geuldal serieus te nemen bij haar bezwaren tegen schadelijke werkzaamheden en deze bezwaren dienen op een correcte manier te toetsen aan bestaande regelgeving van overheden.

Samen met Bond Heemschut loopt er nog een procedure bij de Raad van State ten aanzien van de uitbreiding wijdomein Sint Martinus in Rott gemeente Vaals.

Een korte opsomming van de activiteiten en werkbezoeken die het bestuur heeft gevoerd in 2023. Voor uitgebreide verslagen en meer info verwijst het bestuur naar facebook Natuurlijk

Vooruitblik 2024

Het jaar 2024 is nog maar pas begonnen en het jaarverslag 2023 is nog niet geschreven of SNG heeft al de nodige zienswijzen moeten indienen t.a.v. de huisjesparken. Dat belooft niet veel goeds.